

banky cenné papíry na pražské burse kotované pouze na této prodávaly. Než žalobce nařízení toho, ač k tomu byl vyzván, nepředložil, důkaz o tom proto neprovedl a proto ke tvrzení tomu hleděti nelze. Jest nesporno, že kdyby byly alpinky na pražské burse prodány, že by byl přišel žalobci k dobru zažalovaný peníz a že tudíž žalobce utrpěl skutečně škodu v této výši tím, že akcie byly prodány na vídeňské burse. Než, jak výše uvedeno, stal se prodej akcií způsobem úplně správným, žalované bance nelze viny přikládati, proto nelze škodu tu uváděti v souvislost s nějakým opomenutím žalované banky. Žalobce nemůže proto žalovanou banku činiti zodpovědnou za tuto škodu. O d v o l a c í s o u d rozsudek potvrdil, přidav se k právnímu stanovisku soudu prvého.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Žalobce udělil bance příkaz ku koupi a prodeji alpinek. Splnila-li banka příkaz dle všeobecně zachovávaných zvyklostí, nemůže jí býti vytýkán nedostatek povinné péče. Žalobce byl vyrozuměn o tom, že akcie byly koupeny na vídeňské burse, a ničeho proti tomu nenamítal. Již z toho mohl usuzovati, že i při prodeji může přijíti v úvahu vídeňská bursa, a bylo tedy na něm, aby si vyžádal potřebných vysvětlení, byl-li v tomto směru v pochybnostech. Neučinil-li toho a neustanovil-li při udělení příkazu ku prodeji nic bližšího, nemůže za to činiti banku zodpovědnou. Banka byla oprávněna ponechati papíry ve Vídni. I kdyby byla sama kupitelem po případě prodavačem, nemohl z toho žalobce důvodně usuzovati, že jsou akcie v depot přímo u žalované banky a že budou prodány na pražské burse. Prodej na vídeňské burse odpovídá všeobecné zvyklosti a nelze v tomto směru přičítati žalované nějaké zavinění. Odvolací soud posoudil věc s hlediska právního správně.

Čís. 697.

Nepojmenování odvolacího soudu ve spise odvolacím jest jen tehdy závadou, kdyby v tom kterém případě mohlo býti vůbec pochybno, který soud jako soud odvolací přichází v úvahu.

I když věřitel zaslal dlužníku složenku Vídeňské poštovní spořitelny, měl dlužník vynaložiti opatrnost a zkoumati, zda vzhledem k politickému převratu může touto cestou platiti.

(Rozh. ze dne 5. října 1920, Rv I 496/20.)

Na nemovitosti žalovaného vázla pro žalovanou tuzemskou záložnu pohledávka, z níž platil žalovaný vždy dne 23. prosince a 23. června úroky prostřednictvím Vídeňské poštovní spořitelny. Dopisem ze dne 27. ledna 1919 povolila žalující žalovanému splatiti ihned zbývající kapitál, jež pak žalovaný zaplatil dne 26. února 1919 u nejbližšího poštovního úřadu složenkou na účet žalující záložny u Vídeňské poštovní spořitelny. Již před tím — dne 18. prosince 1918 — zaslala žalující záložna matce žalovaného složenku poštovní spořitelny v Praze, jíž pak žalovaný splatil úrok dospělý dnem 23. prosince 1918. Vzhledem ku vydaným

předpisům neobdržela žalující peníze splaceného u Vídeňské poštovní spořitelny, pročež oň žalovala. Procesní soud první stolice žalobu zamítl v podstatě z těchto důvodů: V den placení nebyla sice Vídeňská poštovní spořitelna zmocnitelkou žalující, leč žalovanému nebyla tato změna známa. Žalovaný obdržel sice v prosinci 1918 složenku označenou nápisem Poštovní spořitelna v Praze, leč nemohlo mu — venkovanu to od světa odříznutému — býti známo, že v Praze jest zřízena nová poštovní spořitelna. Odvolací soud žalobě vyhověl. Důvody. Jest zjištěno, že peníze složené dne 26. února 1919 žalovaným pro žalobkyni u poštovního úřadu, žalobkyni zaslány nebyly, poněvadž obchodní spojení spořitelny Vídeňské se spořitelnou Pražskou bylo přerušeno a že peníze jsou po dnes pro žalovaného ve Vídni uloženy a svého času žalovanému vyplaceny budou. Pro případ, že by byl žalovaný v čas dluh svůj zaplatil, tedy nejpozději ihned po dni 27. ledna 1919 — byla by žalobkyně peníze jistě ve Vídni obdržela připsáním na její konto; svým opomenutím žalovaný zavázán jest z náhrady škody, která vzejde náhodou (§ 1311 obč. zák.), tím více jest povinen, žalobkyni zaplatiti, poněvadž jest zjištěno, že žalovaná peněz neobdržela a obdržeti nemůže, na základě předpisů zatím vydaných.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Odvolací spis, podaný u procesního soudu první stolice, obrací se ke krajskému soudu jako soudu odvolacímu. O tom, který krajský soud jest míněn, nemohlo býti nejmenší pochybnosti a také ani procesní soud první stolice, ani odvolací soud neměly o tom ani té nejmenší pochybnosti. Odůvodňovati zvlášť tuto samozřejmost bylo zbytečno a odvolací soud, vyřídív odvolání ve věci samé, dal dostatečnou odpověď na dotýcnou výtku odvolací odpovědi. Dlužno zajisté předpisu § 467 čís. 1 c. ř. s. rozuměti tak, že nepojmenování odvolacího soudu jest jen tehda závadou, kdyby v tom kterém případě mohlo vůbec býti pochybno, který soud jako soud odvolací přichází v úvahu. Ostatně i v takovémto případě jednalo by se pouze o formální poklesek odvolacího spisu a nemělo by místa odmítnutí odvolání, nýbrž náleželo by, zachovati se dle poukazu § 85 c. ř. s. Ve věci samé nesdílí dovolací soud právního názoru soudu odvolacího, jenž změnu rozsudku procesního soudu první stolice shledává odůvodněnou domnělým prodlením žalovaného. Jest nesporno, že úroková lhůta, splatná dne 23. prosince 1918, byla zapravena. Příští úroková lhůta byla splatná teprve dne 23. června 1919. Dne 27. ledna 1919 nebyl tudíž žalovaný v prodlení. Ovšem ale byl oprávněn, dluh až do 23. června 1919 zaplatiti, ježto nebylo tvrzeno, že platiti by směl jen k určitému dni nebo proti výpovědi. Pakli že mu tedy žalující záložna dopisem ze dne 27. ledna 1919 povolila platiti ihned, povolila mu něco, k čemu beztak po zákonu byl oprávněn, nebyla však s to, brániti mu v tom, by platil i kdykoli později až do 23. června 1919. Platil-li tudíž žalovaný dne 26. února 1919, nelze důvodně tvrditi, že byl by platil v čase, kdy byl již v prodlení. Nicméně nelze tvrditi, že by odvolací soud, změniv rozsudek první stolice, byl záležitost právnicky nesprávně posoudil. Jest jisto, že

úroky a anuity po čas dlužního poměru byly placeny složenkami účtu žalující záložny u Vídeňské poštovní spořitelny. Tato byla mandatářkou k inkasu žalující záložny a záložna, davši dlužníku k použití složenky Vídeňské poštovní spořitelny, projevila tímto konkludentním činem souhlas s tím, by dlužník platil u mandatářky k inkasu. Jisto jest však též, že dne 26. února 1919, kdy žalovaný u poštovního úřadu v K. platil složenkou na účet žalující záložny u Vídeňské poštovní spořitelny, tato mandatářkou žalující záložny k inkasu více nebyla. Tato okolnost byla by pro právní poměr žalující záložny k žalovanému jen tehda bez významu, kdyby žalovaný bez své viny neměl o ní vědomosti (§ 1026 obč. zák.). Tomu však nebylo tak. O tom, že došlo k státnímu převratu a že tím zpřetrhány neb alespoň podstatně pozměněny byly vztahy Československé republiky k Vídni a k bývalým ústředím Vídeňským, nemohl nikdo a tudíž ani žalovaný býti v pochybnosti. Již tím měl žalovaný býti podnícen k opatrnosti a k otázce, zda přes to může i na dále Vídeňskou poštovní spořitelnou platiti tuzemskému věřiteli. Než ne dosti na tom. Zjištěno dále, že žalující záložna zaslala dne 18. prosince 1918 matce žalovaného složenku, na níž byl nápis »Poštovní spořitelna v Praze«, a že žalovaný touto složenkou zaslal dne 25. prosince 1918 žalující záložně peníz 46 K 24 h. Tím musely žalovanému vzejíti důvodné pochybnosti o tom, zda Vídeňská poštovní spořitelna jest i na dále mandatářkou žalující záložny. Nechal-li tuto okolnost bez povšimnutí, jednal neobezřetně a musí proti sobě dáti platiti skutečnost, že žalující záložna dne 26. února 1919 neměla již účtu u Vídeňské poštovní spořitelny, a tím i námítku, že platil dluh někomu, kdo jednatí za žalující záložnu nebyl oprávněn.

Čís. 698.

Zákon o zajištění půdy drobným pachtýřům ze dne 27. května 1919, čís. 318 sb. z. a n.

»Týmž pachtovním poměrem« miní zákon v § 2, odstavci prvému pouze tolik, by pozemky a budovy byly pachtýřem užívány jako jediný hospodářský celek, aby tedy budovy byly, ať touž pachtovní smlouvou, ať různými smlouvami najaty k vůli pozemkům zpachtovaným, by se pomocí jich a v nich zemědělské hospodářství na pozemcích provozovalo.

Zákon jak co do požadovacího nároku, tak co do výše výkupného působí i proti cizozemským vlastníkům tuzemských pozemků.

(Rozh. ze dne 5. října 1920, R II 303/20.)

Požadovatel domáhal se, by mu byly přiznány do vlastnictví pozemkové parcely, jež mu byly propachtovány protokolem ze dne 23. července 1913, a stavební parcela s budovami na ní se nacházejícími a se zahrádkou a dvorkem, jež mu byly propachtovány smlouvou ze dne 6. srpna 1913. Vlastnice (cizozemka) vznesla proti nároku nanejvýš dvě námítky: že zákon o zajištění půdy neplatí vůči cizozemcům a že pachtýř nemá nároku na budovy, ježto mu byly pronajaty zvláštní smlouvou. Soud první stolice vyhověl zcela nároku požadovatelovu. Rekursní soud nepřiznal požadovateli nároku na budovy a uvedl v tomto směru v důvodech: Stěžovatelka namítá, že pachtýř na budovy